

SAGSNOTAT

Vedr. Økonomisk vejrudsigt frem mod budget 2022-2025

Sagsbehandler Koncern-økonomi/Økonomistyringssektionen

Formålet med dette notat er oven på finansloven for 2021 at uddybe de vigtigste pointer siden vedtagelse af KU's budget 2021 i december 2020 og i lyset heraf retningen for KU's økonomi i årene 2022-2025 frem mod vedtagelsen af budget 2022 i december 2021. De vigtigste økonomiske faktorer er i den forbindelse: Udviklingen i KU's indtægter, usikkerheder og risici i de kommende år, omkostningerne til KU's bygninger sat i relation til udviklingen i KU's egenkapital.

Indholdsfortegnelse

Udvikling i KU's indtægter – FL21	2
Udvikling i KU's omkostninger.....	4
Udisponerede midler.....	4
Status på usikkerheder og risici frem mod budget 2022.....	5
KU's fleksible kapital/opsparing	7
Videre proces	9

24. MARTS 2021

KONCERN-ØKONOMI

MUSEUMSBYGNINGEN (H)

LOK. 5.2.03

NØRREGADE 10

POSTBOKS 2177

1017 KØBENHAVN K

Udvikling i KU's indtægter – FL21

SIDE 2 AF 9

Opsummering af forventningerne til indtægtsudviklingen

Regeringen og RV, SF, EL samt ALT blev den 6. december 2020 enige om finansloven for 2021. Den endelige finanslov indeholdt ingen overraskelser for KU ift. det forelagte budget 2021, som var udarbejdet pba. finanslovsforslaget for 2021.

Regeringen fastholder sin målsætning om et offentligt forskningsbudget på 1,00 pct. af BNP. Pga. faldende BNP er det samlet 700 mio. kr. under niveauet for 2020. Som følge heraf foreslog regeringen, at der fra reserven til ”Genstart af dansk økonomi samt særlige udfordringer afledt af COVID-19” blev prioriteret 750 mio. kr. i 2021 til grøn forskning. Således blev det samlede forskningsbudget fastholdt på det samme beløbsmæssige niveau som i 2020 (svarende til 1,02 pct. af BNP). Det er dog – som også anført ifm. budgetgodkendelsen – fortsat usikkert i hvor høj grad KU kan forvente at få andel i de nye 750 mio. kr. Midlerne er dels øremærkede til grøn forskning og skal forventeligt søges i konkurrence med de andre universiteter samt evt. også den private sektor.

Med finansloven for 2021 har regeringen som forventet forlænget den tre-årige budgetsikkerhed på basisforskningsmidlerne og videreført godt 200 mio. kr. i 2023. På den baggrund giver finansloven ikke anledning til store ændringer i forventningen til KU's indtægter for perioden 2021-2024 ift. forventning ved vedtagelsen af budget 2021.

KU forventer på den baggrund et relativt stabilt indtægtsniveau fra finansloven i de kommende år – med forbehold for den faktiske udvikling i STÅ-produktionen, som påvirker uddannelsestilskuddet samt genberegning af grundtilskuddet på uddannelsesområdet, som skal ske med virkning fra 2023. Hertil kommer usikkerheden omkring en kommende ny fordelingsmodel for basisforskningstilskuddet. En mulig ”upside” i indtægtsgrundlaget vil være, hvis takst 1-forhøjelsen besluttet videreført fra 2023, hvor den ellers vil udgå. Såfremt takst 1-forhøjelsen videreføres, vil det medføre merindtægter på ca. 70 mio. kr. fra 2023 og frem i forhold til de forudsætninger der på nuværende tidspunkt ligger til grund for KU's budget.

Hvad angår den tilskudsfinansierede forskning – som udgør den største andel af den eksterne omsætning – var forventningen ved vedtagelsen af budget 2021 en pæn gennemsnitlig vækst over budgetårene (mere end målet om 3 pct.). Det er især ift. tildelingerne fra de private fonde, hvor KU traditionelt har hentet størstedelen af de eksterne midler, som fortsat forventes at være høj. Der er ikke på nuværende tidspunkt anledning til at ændre på denne vurdering. Der er dog behov for et styrket fokus på dialogen om væk-

sten knyttet til den tilskudsfinansierede forskning, idet væksten jf. også forudsætningerne i budgettet som er afspejlet i tabellen nedenfor, falder ujævnt i budgetperioden med en stor vækst i det første år af budgetperioden for derefter at flade ud, og hvor KU's ambition er en mere stabil og jævn vækst.

Samlet fastholdes forventningerne til indtægtsudviklingen for KU for de kommende fire år svarende til forventningerne i budget 2021 – dog med en marginal ændring på basisforskningstilskuddet ift. endelig FL21. Det drejer sig om en stigning på 5,9 mio. kr. i 2023 og et fald på 9,4 mio. kr. i 2024. Justeringen er udtryk for at den konkrete tildeling af midlerne fra forskningsreserven nu er tildelt i 2023, og i 2024 er de tentativt videreført med godt 200 mio. kr. Samtidig er der nedjusteret mellem 9-10 mio. kr. i begge år ifm. nedennævnte 45-20-25-10 model.

Forventet udvikling af KU's indtægter 2020 til 2024

Resultatbudget 2020-2024

mio. kr.	Budget 2020	Budget 2021	Budget 2022	Budget 2023	Budget 2024
Uddannelsestilskud ¹⁾	1.928,7	1.956,5	1.982,3	1.940,1	1.936,8
Basisforskningstilskud ²⁾	3.030,3	3.039,2	3.030,5	3.020,5	3.005,2
Basistilskud ³⁾	226,0	278,8	276,8	267,4	267,4
Ekstern omsætning ⁴⁾	3.410,1	3.693,5	3.733,9	3.683,8	3.673,8
Bygningsrelaterede indtægter	76,8	55,4	55,1	55,1	55,1
Andre indtægter ⁵⁾	362,2	385,9	394,7	387,0	397,3
Indtægter	9.034,1	9.409,4	9.473,3	9.354,0	9.335,7

1) KU benytter egen prognose i forhold til uddannelsesindtægterne. Takst-1 er ikke videreført efter 2022.

2) Profilen for basisforskningstilskuddet er marginalt ændret på den endelige finanslov for 2021 sammenholdt med forudsætningerne der lå til grund for budgettet for 2021.

3) Basistilskud består af Øvrige formål, forskningsbaseret myndighedsbejtning og modregnet SEA-reformen.

4) Den eksterne omsætning genereres henholdsvis som Indtægtsdækket virksomhed (IV), Tilskudsfinansieret forskningsvirksomhed (TFV), Retsmedicinske ydelser (RM) og Andre tilskudsfinansierede aktiviteter (ATA).

5) Andre indtægter er baseret på fakulteternes egne indmeldinger (salg af varer og tjenester samt deltager betaling). Fra 2020 er inkluderet overtagelse af det Veterinære Beredskab med en volumen på ca. 40 mio. kr. årligt

Indtægter fra finansloven

Ift. indtægtsudviklingen fra finansloven skal særligt følgende bemærkes:

- Basisforskningstilskuddet fra forskningsreserven falder på FL21 med ca. 200 mio. kr. efter 2023. Midlerne er i KU's budget tentativt videreført til 2024 i KU's budget i forventning om, at det også vil ske dér. Der er dog usikkerhed forbundet med disse midler, da de bliver tildelt (samlet ca. 700 mio. kr. for hele sektoren) efter en resultatmodel¹⁾, der forventes at blive ændret i løbet af 2021 eller 2022.

¹ Den såkaldte "45-20-25-10 – model", som er nøgletal til fordeling af basisforskningsmidlerne på baggrund af gennemsnitstal for uddannelsesbevilling, tilskudsfinansieret forskning, forskningsbibliometri og Ph.d. for hvert universitet inden for en årrække

- Der er også usikkerhed forbundet med de 2% af KU's basisforskningstilskud (ca. 50 mio. kr.), der overføres til omstillingsreserven, og som bliver tilbageført til universiteterne ift. "45-20-25-10-modellen", hvor KU traditionelt modtager mindre end der bidrages med (ca. 5-10 mio. kr. mindre årligt). Dette er afspejlet i det årlige fald i basisforskningsmidlerne for KU.

Bestyrelsen vil blive præsenteret for et opdateret indtægtsgrundlag og forventninger til omkostninger i budget 2022, som forelægges til godkendelse i bestyrelsen d. 7. december 2021. Her vil skønnet for KU's eksterne omsætning (samt øvrige indtægter m.v.) ligeledes blive opdateret.

Udvikling i KU's omkostninger

Ift. forventningen til udviklingen i KU's omkostninger er det kun på bygningsområdet, hvor forventningerne er opdateret siden budget 2021.

Ved udarbejdelse af budget 2021 blev en række af de poster på bygningsområdet, som tidligere indgik i risikobilledet, optaget i budgettet. Samtidig blev der i budgettet foretaget tekniske reguleringer i form af "neutraliseringer" i KU's budget på 90 mio. kr. i 2021 stigende til 287 mio. kr. i 2024, som i praksis betød, at de stigende bygningsomkostninger forventedes håndteret gennem et træk på den centrale/bygningsmæssige opsparring i 2021 og 2022, hvorefter der skulle findes varige løsninger på udfordringerne.

Udfordringer på bygningsområdet indarbejdet i budget 2021

mio. kr.	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Huslejestigning, NBB	55	85	85	85	85	85	85	85	85	85
Driftsomkostninger, SNM			50	50	50	50	50	50	50	50
Driftsomkostninger NBB	21	43	43	43	43	43	43	43	43	43
Dyrehospitalet	14	18	3	3	3	3	3	3	3	3
Vedligeholdelseefterslæb	0	40	93	107	120	133	147	160	173	187
I alt	90	186	274	287	301	314	327	341	354	367

Tallene for bygningsområdet er siden udarbejdelsen af budget 2021 i foråret 2020 valideret og reguleret, og den nye profil for de udfordringer KU står over for er således 90 mio. kr. i 2021 stigende til 138 mio. kr. i 2022 og 182 mio. kr. i 2024.

Udfordringer på bygningsområdet frem mod budget 2022 (opdateret skøn)

mio. kr.	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Huslejestigning, NBB	55	85	85	85	85	85	85	85	85	85
Driftsomkostninger, SNM			16	19	19	19	19	19	19	19
Driftsomkostninger NBB	21	35	35	35	35	35	35	35	35	35
Dyrehospitalet	14	18	3	3	3	3	3	3	3	3
Vedligeholdelseefterslæb	0	0	7	40	60	80	100	120	140	160
I alt	90	138	146	182	202	222	242	262	282	302

Udisponerede midler

KU's samlede udisponerede midler er afsat på en central reserve til brug for strategiske tiltag, herunder den strategiske budgetdialog i foråret 2021.

Ved vedtagelsen af budget 2021 var de udisponerede midler -20,3 mio. kr. i 2021 (altså et negativt ”råderum”), 25,9 mio. kr. i 2022, 11 mio. kr. i 2023 og 49,5 mio. kr. i 2024. På baggrund af de dispositioner der er foretaget siden budgetvedtagelsen er de udisponerede midler blevet genberegnet. På denne baggrund udgør de udisponerede midler -52,1 mio. kr. i 2021, -23,7 i 2022 (negativt ”råderum” i begge årene), og 11,1 mio. kr. i 2023 og 34,3 mio. kr. i 2024.

Set i lyset af størrelsen af KU’s egenkapital samt overskuddet på 228,7 mio. kr. i 2020, er det besluttet at tilvejebringe et råderum til uforudsete forhold samt den strategiske budgetdialog på forårets målplansmøder med fakulteterne på 20 mio. kr. i 2021, stigende til 30 mio. kr. i 2022 og fremover. De ekstra midler vil blive disponeret som en planlagt anvendelse af den centrale opsparing, som indgår som en del af den samlede egenkapital.

Det medfører dermed et træk på den centrale opsparing på 72,1 mio. kr. i 2021, 53,7 mio. kr. i 2022, 18,9 mio. kr. i 2023 og en tilførsel til den centrale opsparing på 4,3 mio. kr. i 2024, jf. tabellen.

Træk på den centrale opsparing

År	2021	2022	2023	2024
B21-profil	-20,3	25,9	11,0	49,5
Interne KU dispositioner	-31,8	-49,6	0,1	-15,2
Til råderum	-20,0	-30,0	-30,0	-30,0
Træk på opsparing i alt	-72,1	-53,7	-18,9	4,3

Status på usikkerheder og risici frem mod budget 2022

Der er ingen væsentlige ændringer i risikobilledet ift., hvordan det så ud ved vedtagelsen af budgettet for 2021, udover at risikoen vedr. finansiering af politireformen² nu er forsvundet.

I figuren nedenfor fremgår de (kvantificerbare) risici, som indgik som en del af grundlaget for vedtagelsen af budgettet for 2021, og som således med undtagelse af risikoen knyttet til politireformen aktuelt er de samme.

Ud over de kvantificerbare risici – som beskrevet i budgetnotatet omhandlende budget 2021 – forventes der fortsat igangsat et politisk arbejde med at reformere fordelingen af basisforskningsstøtten. På nuværende tidspunkt kendes konsekvenserne ikke, og det er derfor ikke muligt at estimere.

Som beskrevet i afsnittet vedr. udviklingen i KU’s omkostninger blev der i budgettet for 2021 – ifm. at en række poster på bygningsområdet blev flyttet fra risikobilledet og ind i selve budgettet – indarbejdet en tilsvarende teknisk regulering i budgettet, som angiver de budgetforbedringer det er nødvendigt

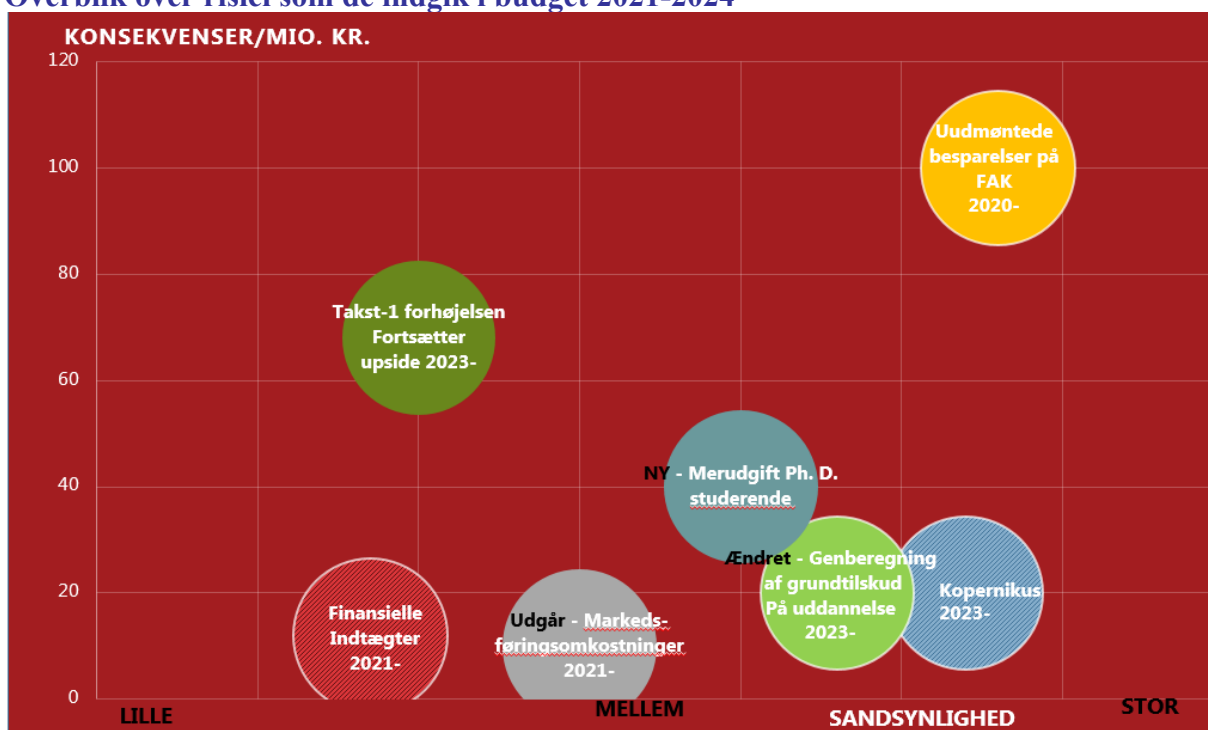
² I regeringens forhandlingsoplæg indgik, som en del af finansieringen en reduktion af uddannelsessektorens omkostninger til markedsføring, men denne finansieringsmodel indgik ikke i den endelige politiske aftale.

at realisere for at håndtere de stigende bygningsomkostninger, og som derfor også kræver særlig opmærksomhed de kommende år.

SIDE 6 AF 9

KU har i forlængelse heraf igangsat et arbejde med at se på de gode løsninger ift. at sænke omkostningerne generelt på bygningsområdet med henblik på at opveje fordyrelserne på især bygningsområdet. Løsningerne tager udgangspunkt i planer om at formindske KU's kvadratmeterforbrug (fortætninger) og andre effektiviseringer. Indtil disse løsninger er implementeret, kan KU's opsparring fungere som en form for økonomisk stødpude, der sikrer en længere indflyvning og blød landing, jf. også afsnittet om udviklingen i KU's egenkapital nedenfor.

Overblik over risici som de indgik i budget 2021-2024

- Takst 1 forhøjelsen: (knap 70 mio. kr.) står til at udløbe efter 2022 og sandsynligheden for, at den fortsætter vurderes til lav. Såfremt den skulle blive forlænget, vil det betyde en økonomisk upside for KU.
- Strukturelle underskud/uudmøntede besparelser på fakulteterne: Der er indarbejdet strukturelle underskud på fakulteterne for godt 95 mio. kr. i 2022 stigende til 120 mio. kr. i 2023 og 2024. Risikoen skal ses som en opmærksomhed på, at de aftalte men endnu uudmøntede besparelser på fakulteterne bliver udmøntet i praksis. Usikkerheden forventes håndteret og justeret løbende i løbet af 2021 i takt med, at de konkrete planer for de uudmøntede besparelser udarbejdes.
- Kopernikus: KU står overfor i samarbejde med resten af sektoren at skulle erstatte det tidligere uddannelsessystem 'STADS', som er forældet med et nyt

system: 'Kopernikus'. Det forventes at gå i drift fra 2023. Pt. er merudgifterne ift. den eksisterende løsning estimeret til min. 20 mio. kr. årligt fra 2023.

SIDE 7 AF 9

- De finansielle indtægter: Pt. er der budgetteret med forventede renteindtægter på 12 mio. kr. i årene 2020-2023. Der er stor usikkerhed forbundet med prognosticeringen, da der er stor usikkerhed på verdens finansmarkeder.
- NY - Merudgifter vedr. Ph.d. studerende: Som en konsekvens af Coronasituationen og nedlukningen i 2020 og henover årsskiftet 2020/2021 er der en risiko for forsinkelser på ph.d. området. Risikoen er her estimeret til 40 mio. kr..³
- Ændret- Genberegning af grundtilskud: Efter overgangen til det nye bevilningssystem på uddannelsesområdet i 2019 modtager KU et grundtilskud til uddannelse, som er opgjort som 25 pct. af uddannelsestilskuddet i 2017 (regnskabstal). I 2023 skal grundtilskuddet genfastsættes. Videreførelsen af 5 pct. af grundtilskuddet er afhængigt af en samlet vurdering af opfyldelsen af den strategiske rammekontrakt, og 5 pct. er afhængig af resultaterne fra spørgeskemaundersøgelsen "Læringsbarometer". Det vurderes nu for sandsynligt at genberegningen kun vil tage udgangspunkt i disse to elementer og ikke som tidligere antaget ift. et nyt og lavere STÅ-optjeningsniveau; hvorfor risikoen nu er formindsket fra de maksimale knap 50 mio. kr. til en risiko på ca. 20 mio.kr. med en mellem sandsynlighed.
- Udgår - Markedsføringsomkostninger: Ifm. finanslovsforslaget for 2021 var der i forslaget til politireform lagt op til, at regeringen ville reducere "markedsføringsudgifter" for de gymnasiale- og videregående uddannelsestilskud. Dvs. institutionerne skulle reducere deres markedsføringsudgifter ift. ikke at konkurrere om de studerende indbyrdes. Der var lagt op til, at der skulle skæres op til 150 mio. kr. årligt (samlet for alle institutionerne), således at dette kunne indgå i finansieringen af en kommende politireform. **Finansieringen i den endelige aftale om politireformen omfattede ikke forslaget, og det udgår derfor af risikobilledet.**

KU's fleksible kapital/opsparing

KU definerer egenkapitalen i to lag:

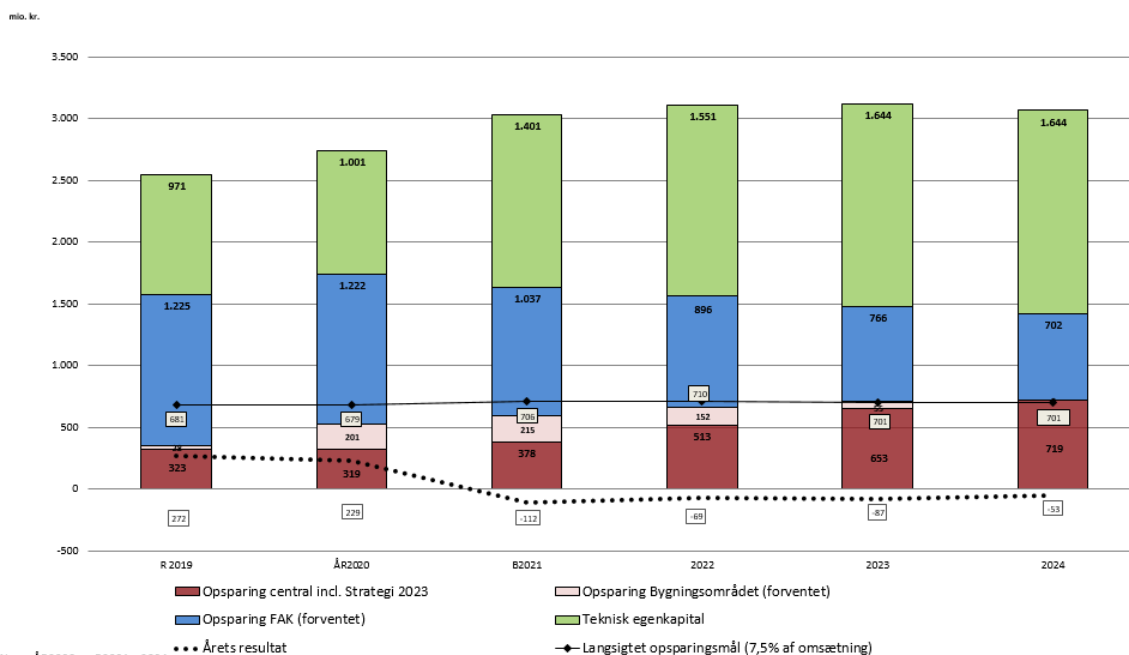
- a) *Teknisk egenkapital* er regnskabstekniske poster som følge af lovkrav til kapitalen eller af at udvise ejerandel af bestemte aktiver (f.eks. anlæg og likvider).
- b) *Fleksibel egenkapital* er regnskabsposter som følger løbende overskud/underskud i resultatopgørelsen. Den fleksible egenkapital omtales i

³ Med en antagelse om 2 måneders forsinkelse i snit, og fuld KU lønkompesation. Estimat ved DKUNI: 15 % af 1.500 studerende x løn for 2 måneder (37.500 x 2) = 16,9 mio. kr. Estimat ved Danske Magister-undersøgelse: 85 % af 1.500 studerende x løn for 2 måneder (37.500 x 2) = 95,6 mio. kr. KU fik 5,8 mio. kr. fra hjælpepakken fra oktober 2020. KU forventer et sted midt imellem.

daglig tale som opsparing og udgøres af hhv. fakulteternes og KU's centrale opsparing. Bestyrelsen har tidligere lagt sig fast på, at det langsigtede mål for den fleksible egenkapital er 7,5 pct. af KU's omsætning.

SIDE 8 AF 9

Prognose for udvikling i KU's opsparing
(baseret på årsregnskab 2019/2020 B21 samt BO 2022-2024)

Note: ÅR2020 og B2021 - 2024.

Der er i 2020 foretaget en primokorrektion på i alt - 63,5 mio.kr. i opsparingen, fordelt med 58 mio.kr. på fakulteterne, og 5,5 mio.kr. centralt, som følge af ændret opgørelse af feriepengeforpligtigheden.

Der vil kunne trækkes 30 mio. kr. pr. år fra 2019-2022 på den centrale opsparing til Strategi 2023, i alt 120 mio. kr. Der er i indeværende B21 -24, indarbejdet træk på i alt 30 mio. kr.

Den tekniske egenkapital forøges fra 2019 til 2020 svarende til forventet gældsbevægelse for Karen Blixen plads på Sønder Campus, og forøges fra 2020 til 2021 med 400 mio. kr. og dernæst yderligere henholdsvis 150 og 93 mio.kr. frem mod 2023, jf. at i takt med at donationer til etableringen af Statens naturhistoriske Museum (SNM) b ruges på byggeriet, konverteres disse til gældsbeve.

Med et driftsmæssigt overskud på 228,7 mio. kr. i 2020 udgør KU's fleksible kapital/opsparing 1.742,0 mio. kr. ultimo 2020 (heraf udgør den centrale opsparing inkl. bygningsområdet 520 mio. kr. ultimo 2020).

Disponering af opsparing

Den centrale opsparing skal ses i sammenhæng med de udfordringer KU står overfor på bygningsområdet, hvor det må forventes, at en stor del vil komme i spil i den forbindelse. Tages der højde for "neutraliseringerne" på bygningsområdet /ny profil samt de udisponerede midler (beskrevet ovenfor), får man følgende central opsparing i et fireårigt perspektiv:

Opsparing	R20	B2021	2022	2023	2024
KU's fleksible egenkapital/frie opsparing	1.742	1.630	1.561	1.474	1.421
Fakultetets opsparing					
Opsparing primo	1.168	1.222	1.037	896	766
Årets resultat	54	-185	-141	-130	-65
Opsparing ultimo	1.222	1.037	896	766	702
Central opsparing					
Opsparing primo	346	520	593	664	708
Årets resultat	174	72	72	43	12
Opsparing ultimo	520	593	664	708	719
Disponeringer					
Disponeringer - bygningsområdet		-90	-138	-146	-182
Udisponerede midler/tilvejebringelse af råderum		-72	-54	-19	
Samlede disponeringer		-162	-192	-165	-182
Tentativ central opsparing, ny profil, ultimo	520	430	311	189	19

Det er selvfølgelig ikke en farbar vej blot at ”nedspare” ved at dække stigende udgifter på bygningsområdet. Den centrale opsparing (ligesom besluttet i budget 2021) kan finansiere de stigende bygningsudgifter i en overgangsperiode, mens der findes gode løsninger og de implementeres. Som det fremgår af tabellen, vil den samlede centrale opsparing stort set være anvendt ved udgangen af 2024, såfremt der ikke iværksættes initiativer, som varigt kan håndtere de stigende bygningsomkostninger.

Derudover er der stadig en del usikkerheder (jf. det beskrevne risikobillede) som alt andet lige også kan/vil manifestere sig i en eller anden grad, og som også skal håndteres økonomisk. Der er også behov for at generere et økonomisk råderum til strategisk udvikling og generel understøttelse af nye aktiviteter på fakulteterne.

Det er derfor vurderingen – også for fortsat at sikre en vis central opsparing – at initiativer som varigt kan håndtere de stigende bygningsomkostninger skal have effekt fra medio 2023.

Videre proces

- På forårets målplansmøder vil fakulteternes budgetter blive drøftet, og fakulteterne udarbejder budgetter på baggrund heraf.
- På bestyrelsesmøde den 5. oktober vil bestyrelsen blive præsenteret for en ”økonomisk vejrudsigt” pba. finanslovsforslaget for 2022.
- På handleplansmøderne primo november forhåndsgodkender rektor fakulteternes budgetter.
- Bestyrelsen godkender på mødet den 7. december KU's samlede budget 2022. Budget 2022 indeholder ud over KU's konsolideres budget også en opdateret egenkapital samt et 10-årigt bygningsbudget.